

O carte excepțională, la care probabil mă voi
întoarce, cu admirație pură, tot restul vieții mele.

CHUCK PALAHNIUK

Cronologia apei

Lidia Yuknavitch

O AUTOBIOGRAFIE

Cuprins

I.	Ținându-mi respirația	7
II.	Adâncul albastru	93
III.	Umed	127
IV.	Resuscitări	183
V.	De cealaltă parte a înecului	227

Cronologia apei

ÎN ZIUA ÎN CARE FIICA MEA s-a născut moartă, după ce am ținut viitorul rozaliu, cu buze trandafirii, în brațele-mi tremurătoare, frăgezime lipsită de viață, acoperind-o cu lacrimi și sărutări, după ce au dat fata moartă surorii mele, care a sărutat-o și ea, apoi primului meu soț, care a sărutat-o și el, apoi mamei, care nu a suportat să o ia în brațe, după ce au scos-o pe ușa salonului, un ghemotoc înfășat și fără viață, asistenta mi-a administrat tranchilizante, apoi mi-a dat un săpun și un burete. M-a condus până la un duș special. Înăuntru era un scaun, iar pulberea fină de apă cădea ușoară și caldă. Se simte bine, nu-i așa? m-a întrebat ea. Apă. Încă sângerezi puțin, mi-a zis. Lasă sângele să curgă. Sfâșiată de la vagin și până la rect, cusătura închisă. Apa curgându-mi pe trup.

Am stat pe scăunel și am tras perdeaua mică din plastic. O auzeam pe asistentă cum fredonează încet. Am sângerat și am plâns, m-am pișat și am vomitat. Am devenit una cu apa.

În cele din urmă, a venit la mine, ca să mă salveze de la înec, mi-a spus. Era o glumă. M-a făcut să zâmbesc.

E greu să ții în orânduială micile tragedii ale vieții. Se umflă, se scufundă și ies la suprafață printre marile

adâncituri ale creierului. Nu-i ușor să știi ce să crezi despre viață când ești afundat până la genunchi în ea. Vrei să urci la suprafață, vrei să-ți explici că trebuie să fie un soi de greșeală. La urma urmelor, tu ești înotătorul. Iar apoi vezi valurile fără vreun tipar anume, luând pe sus toți oamenii, azvârlindu-i de colo-colo, capete plutitoare, și nu poți decât să râzi printre suspine la vederea acelor scăfârlii prostuțe care se leagănă încet. Râsul are puterea de a te trezi din delirul suferinței.

Când am aflat întâia oară că viața dinăuntru meu e moartă, mi s-a spus că cel mai bine e să nasc tot vaginal. Acest lucru avea să-mi mențină pe cât posibil corpul puternic și sănătos pentru viitor. Pântecul. Uterul. Canalul meu vaginal. De vreme ce eram paralizată de durere, am făcut după cum mi s-a spus.

Travaliul a durat treizeci și opt de ore. Când bebelușul tău nu se mișcă în tine, procesul firesc se împotmolește. Nimic n-a pus în mișcare copilul din mine. Nici orele întregi de perfuzii cu ocitocină. Nici primul meu soț, care a adormit în timpul turei lui de stat cu mine – nici sora mea, care a intrat și mai că nu s-a înfipt în părul lui, dându-l afară din salon.

În toiul travaliului, stăteam pe marginea patului, sora mea mă ținea de umeri, iar când valul de durere venea, mă trăgea spre ea, spunându-mi „Așa, respiră“. Am simțit atunci în ea o forță cum nu aveam să mai văd vreodată. Am simțit valul de forță al mamei noastre în sora mea.

O asemenea durere simțită pentru atât de mult timp îți extenuază trupul. Nici măcar cei douăzeci și cinci de ani de înot nu au fost suficienți.

Când a venit în sfârșit pe lume, micuța mea înotătoare moartă, mi-au așezat-o pe piept, întocmai cum ar fi făcut dacă ar fi fost vie.

Am sărutat-o și am ținut-o în brațe și i-am vorbit ca și cum ar fi fost vie.

Avea niște gene atât de lungi.

Obrăjorii îi erau încă roșii. Cum, n-aș ști să spun. M-am gândit că aveau să fie vineții.

Buzele ei, boboc de trandafir.

Când în cele din urmă au luat-o de lângă mine, ultimul gând lucid pe care l-am avut, înainte de o lipsă de cunoștință care avea să dureze luni în șir, a fost: Deci asta e moartea. Atunci o viață-moarte este alegerea mea.

Când m-au adus acasă de la spital, am pătruns într-un loc ciudat. Îi auzeam și îi vedeam pe ceilalți, însă mă trăgeam înapoi dacă mă atingea cineva și refuzam să vorbesc. Am petrecut zile în șir de una singură în patul meu, într-un plânset care s-a transformat într-un geamăt prelung. Cred că ochii mă trădau întrucâtva, fiindcă atunci când oamenii se uitau la mine, mă strigau: Lidia? Lidia?

Într-o zi, pe când mă îngrijeau – cred că cineva îmi dădea să mănânc –, am privit afară pe fereastra bucătăriei și am văzut o femeie furând corespondența din căsuțele poștale de pe strada noastră. Se furișa asemenea unei creaturi din pădure. Felul în care privea în jur – ațintindu-și ochii când în stânga, când în dreapta –, felul în care trecea de la o cutie la alta, luând unele lucruri, dar nu și pe altele – m-a făcut să râd. Când a ajuns în dreptul cutiei mele, am văzut-o vârand în buzunar un plic. Am izbucnit în râs. Am scuipat îmbucătura de omletă, dar nimeni n-a știut de ce. Doar au părut îngrijorați, în felul acela plin de teamă. Păreau să fie scoși din desene animate. Însă eu nu le-am zis nimic despre ce văzusem.

Nu m-am simțit niciodată nebună, ci doar ca și cum aș fi fost plecată undeva departe. Când am strâns toate hăinuțele de bebeluș care-mi fuseseră dăruite pentru fiica mea

și le-am aranjat grămăjoare pe covorul albastru-închis, cu pietre între ele, totul a părut precis. Dar, încă o dată, acest lucru i-a îngrijorat pe cei din jurul meu. Pe sora mea. Pe soțul meu, Phillip. Pe părinții mei, care au stat cu mine o săptămână. Toți niște străini.

Când m-am așezat calmă pe podeaua băcăniei și m-am pișat, am simțit ca și cum aș fi ascultat chemarea propriului corp. Reacția casieritelor nu e ceva ce-mi amintesc prea bine. Nu-mi amintesc decât șorțurile lor albastre din catifea reiată, pe care scria „Albertson's“. Una dintre femei avea o coafură foarte tapată și buze date cu ruj roșu ca doza veche de Coca-Cola. Îmi amintesc că m-am gândit că alunecasem într-o altă dimensiune temporală.

Mai târziu, când mergeam pe undeva cu sora mea, alături de care locuiam în Eugene, la cumpărături, la înot sau la universitate, oamenii mă întrebau de bebelușul meu. Îi mințeam fără să ezit, într-o clipită. „Oh, este cea mai frumoasă fetiță! Are niște gene atât de lungi!“ le spuneam. Chiar și doi ani mai târziu, când o femeie m-a oprit la bibliotecă să mă întrebe ce mai face fata mea, i-am răspuns: „E minunată, e lumina ochilor mei. Deja desenează la creșă!“

Nu m-am gândit niciodată să mă opresc din mințit. Nu simțeam ca și cum aș fi mințit. Din punctul meu de vedere, urmam scenariul. Mă agățam de el cu prețul vieții.

M-am gândit să încep cartea de față cu propria copilărie, cu începutul vieții mele. Dar nu mi-o amintesc chiar de la început. Am în minte crâmpieie retiniene. Fără vreo ordine anume. Viața ta nu se desfășoară conform unei anumite ordini. Evenimentele nu au o cauză și nu afectează relațiile așa cum ți-ai dori s-o facă. Totul nu e decât o serie de fragmente, de repetiții și de tipare. Asta au în comun limbajul și apa.

Toate evenimentele din viața mea vin și pleacă înot, amestecându-se între ele. Fără vreo cronologie anume.

Întocmai ca în vise. Așa că, dacă mă gândesc la vreo relație sau la o dată când mergeam pe bicicletă, la dragostea mea pentru literatură și artă, la prima oară când am pus gura pe alcool, la cât de mult îmi iubeam sora sau la ziua când tata m-a atins pentru prima oară – toate astea nu au nicio logică liniară. Limbajul este o metaforă pentru experiență. Este la fel de arbitrar precum masa de imagini haotice pe care o numim memorie – doar că o putem pune în cuvinte, pentru a o narativiza în fața fricii.

DUPĂ CE COPILUL MEU S-A NĂSCUT MORT, aceste ultime cuvinte, „născut mort“, au trăit înăuntrul meu luni și luni. Pentru cei din jurul meu păream doar... mai tristă decât ar putea suporta cineva să fie. Oamenii nu știu cum să se poarte atunci când suferința pătrunde într-un cămin. Iar ea mă însoțea peste tot, întocmai ca o fică. Nu mi-era de ajutor nimeni dintre cei veniți în jur. Îmi spuneau lucruri prostești ca „Sunt sigură că o să mai faci altul cât de curând“ sau îmi vorbeau privind ușor dincolo de mine. Orice ca să evite tristețea emanată prin toți porii mei.

Într-o dimineață, sora mea m-a auzit plângând în duș. A tras perdeaua, s-a uitat la mine cum stăteam cu brațele petrecute în jurul burții goale și a intrat în duș ca să mă îmbrățișeze. Complet îmbrăcată. Cred că am stat așa vreo douăzeci de minute.

Cred că este cel mai frumos lucru pe care l-a făcut cineva pentru mine în toată viața mea.

AM FOST NĂSCUTĂ PRIN CEZARIANĂ. Pentru că mama avea un picior mai scurt cu cincisprezece centimetri decât celălalt, șoldurile ei erau deplasate. Rău de tot.

Doctorii i-au spus că nu poate avea copii. Nu știu dacă să-i admir ferocitatea voinței de-a hotărî să ne aibă pe mine

și pe sora mea sau să mă minunez de femeia care ar fi riscat să-și omoare propriii copii – zdrobindu-le capul în pelvisul ei dezaxat – înainte ca măcar să ne fi născut. Mama n-a considerat niciodată că ar fi „infirmă“. Mama ne-a născut pe mine și pe sora mea în lumea tatălui nostru.

Când doctorii convenționali și-au exprimat îngrijorările medicale în fața mamei, ea a mers la un alt fel de doctor. La un obstetrician și ginecolog care practica și medicină alternativă. Dr. David Cheek era cunoscut pentru practicarea hipnozei pe pacienții lui, care își foloseau degetele pentru a-i spune cauzele emoționale sau fizice ale afecțiunii lor. Procesul se numește „ideomotricitate“. Anumite degete sunt desemnate (de către doctor sau de către pacient) pentru a semnifica „da“, „nu“ sau „nu vreau să răspund“. Când doctorul îi pune întrebări pacientului aflat în stare de hipnoză, degetul relevant se ridică drept răspuns – chiar și atunci când pacientul ar da conștient un alt răspuns sau nefind deloc conștient de răspunsul în sine.

În cazul mamei, această tehnică a fost pusă în aplicare pentru a o ajuta să treacă prin travaliu și prin cezariană. Dr. Cheek îi punea mamei întrebări ca „Dorothy, te doare?“, iar ea îi răspundea cu degetul. Sau o întreba „Aici e?“ și îi stimula zona respectivă. Iar ea îi răspundea. El o întreba: „Dorothy, îți poți relaxa colul pentru treizeci de secunde?“ Iar ea și-l relaxa. „Dorothy, am nevoie să încetinești sângerea... aici.“ Iar ea făcea întocmai.

Mama era un studiu de caz important.

Dr. Cheek credea că anumite emoții ne sunt transmise încă din pântec. Susținea că le-ar fi învățat pe sute de femei să comunice telepatic cu copiii lor nenăscuți.

Când mama mi-a spus povestea nașterii mele, vocea ei a căpătat o aură aparte. Ca și cum ar fi avut loc ceva magic. Sunt sigură că ea așa credea. Și versiunea tatei era

la fel de plină de venerație. De parcă nașterea mea ar fi fost supranaturală.

În dimineața în care am intrat în travaliu cu fica mea, soarele încă nu răsărise. M-am trezit pentru că nu simțeam că se mișcă nimic înăuntrul meu. Mi-am pus mâinile peste tot pe burtă și nimic, nimic, nimic, doar o rotunjime stranie și tensionată. M-am dus la baie să fac pipi, iar un șoc electric m-a străbătut până la ceafă. Când m-am șters, am văzut sânge de un roșu aprins. Am trezit-o pe sora mea. I se citea îngrijorarea în priviri. Am sunat-o pe doctoriță. Mi-a spus că cel mai probabil e totul în regulă și să vin de dimineață, când avea să se deschidă clinica. Pântecul meu era greu de nemișcare.

Țin minte că lacrimile m-au cuprins în valuri. Țin minte că mi-am simțit gâtul încheștat. Că nu puteam rosti o vorbă. Mâinile îmi amortiseră. Copilării.

Când s-a făcut dimineață, până și soarele arăta ciudat.

În corpul meu, nașterea a venit ultima.

Metaforă

O SĂ-ȚI SPUN CEVA CARE SĂ TE AJUTE. Nu în maniera convențională, asta nu e vreun manual sau ghid. Nu are nimic de-a face cu dezvoltarea personală sau cu respiratul, cu scaunul din cabinetul ginecologic sau cu dilatatoarele – Dumnezeu știe că domeniul ăsta a fost împânzit până la refuz de terminologii și de sisteme –, primul, al doilea și al treilea trimestru, mișcări fetale, prezentație pelviană, travaliu, gravidie, bătaii de inimă fetale, uter, embrion, pântec, contracții, ieșirea capului din vagin, dilatare cervicală, canal vaginal, respiră – așa, în respirații scurte, mișcă-te, împinge.

Dar ce vreau să îți spun nu are treabă cu povestea asta. Adevărul este că povestea unei femei care naște este ficțiunea căreia îi dăm noi formă. Mai precis de atât, o femeie cu o viață implantată în ea reprezintă – este – o metaforă pentru formarea unei povești. O poveste cu care putem trăi cu toții. Fertilizarea, gestația, surprinderea, plăsmuirea poveștii.

Așa că dă-mi voie să-ți ofer un sfat. Ceva ce îți poate fi de folos în relația cu această mare narațiune, cu acest statut epic, ceva cu care să poți trăi când va veni momentul.

Colecționează pietre.

Atât. Dar nu orice fel de pietre. Ești o femeie inteligentă, așa că uită-te după neobișnuitul dinăuntru obișnuitului. Mergi

în locuri unde nu ai merge de obicei de una singură – pe malurile râurilor. În adâncul pădurilor. În partea aceea de țarm oceanic unde privirile oamenilor se pierd. Scaldă-te în toate apele. Când găsești mai multe pietre la un loc, privește-le lung înainte să alegi, lasă-ți privirea să se obișnuiască, fă ce știi mai bine în acea lungă așteptare. Lasă-ți imaginația să schimbe ceea ce știi. Brusc, o piatră gri devine de culoarea cenușii sau e împânzită de un vis. Un inel care înconjoară o piatră e semn de noroc. Să găsești o piatră roșie înseamnă să dai peste sângele pământului. Pietrele albastre te fac să crezi în ele. Modelele și petele de pe roci sunt frânturi din diverse țări și terenuri, întrebări pestrițe. Conglomeratele sunt mișcările pământului în libertatea apei, netezite într-un lucrușor care-ți încape în căușul palmei, pe care îl poți lipi de obrazul tău. Gresia este alinătoare și lucidă. Argila este, desigur, rațională. Descoperă plăcerea acestor lumi pe care le poți cuprinde-n palmă. Ajută-te să te pregătești pentru viață. Află că, acolo unde nu există cuvinte pentru durere, unde nu există cuvinte pentru bucurie, există pietre. Umple-ți toate paharele din sticlă pe care le ai în casă cu pietre, indiferent ce părere are soțul sau iubitul tău. Adună pietre în grămăjoare pe blaturi, pe mese, pe pervazuri. Împarte pietrele după culoare, după textură, după mărime și formă. Adună câteva pietre mai mari și aliniază-le de-a lungul podelei din sufragerie, neținând cont de ce vor crede oaspeții tăi, construiește un labirint complex de obiecte neînsuflețite. Umblă printre rocile tale asemenea unui șuvoi de apă. Începe să observi mirosurile și sunetele fiecărui tip de piatră. Dă-le nume unora, dar nu științifice, ci după cum îți vine. Întipărește-ți în memorie prezența lor, observă dacă lipsește vreuna sau dacă nu este la locul ei. Scaldă-le în apă o dată pe săptămână. Poartă cu tine în buzunar câte una în fiecare zi. Depărtează-te de normalitate, însă fără să iei în seamă acest lucru. Apropie-te de exces, dar fără să-ți

pese. Adună mai multe pietre decât articole de îmbrăcăminte, decât vase, decât cărți. Întinde-te lângă ele pe podea, bagă-le din când în când pe cele mai mici în gură. Uneori, simte-te litică sau pietrificată sau rupestră în loc să te simți obosită, iritată, deprimată. Noaptea, singură, dezbrăcată, așază una verde, una roșie și una cenușie pe diferite părți ale corpului tău. Nu spune nimănui.

Acum.

După luni de colecționat, când casa ți-e plină și umflată, când începi să simți contracții și dilatări, după ce ți-ai verificat culoarea sângelui prea roșu, după ce ai folosit un cronometru pentru a înregistra secunde, minutele, după ce ai început să-ți controlezi respirația și să-ți abandonezi gândurile despre povestea pe care ți-ai spus-o despre asta și după ce bebelușul tău s-a născut mort de dimineață – lucru pe care nu-l regăsești în povestea care ți s-a spus –, după ce te gândești la alăturarea cuvintelor „născut” și „mort”, întoarce pietrele. Întoarce pietrele și ascultă ecoul mărilor care sunt la fel de departe pe cât e și Ucraina. Miroase algele și gustă sarea, simte viețuitoarele marine care au trecut pe lângă tine. Adu-ți aminte că părți din corpul tău sunt răspândite prin apa de pe întreg pământul. Nu uita că uscatul este plămădit din tine. Așază toate hăinuțele de copil care ți-au fost dăruite pe post de scenarii sau de daruri pe podea, șiruri-șiruri. Stai în compania hăinuțelor și a pietrelor tale și nu te gândești la nimic. Lasă tiparele și repetițiile să-ți țină companie stării fără de gânduri, ca și cum ți-ai lua adio de la acea poveste mai liniară, cu începutul, cuprinsul și deznodământul ei, cu deznodământul ei transcendent, spune-i adio, noi suntem poemul, am parcurs kilometri întregi de viață, am supraviețuit până acum pentru a-ți spune continuă să mergi, continuă să mergi.

Vei vedea că mai ai un ton și un fir narativ pentru viața ta, dincolo de cel despre care ți s-a spus. Circular și plin de imagini. Ceva la granița tragicului, la granița insuportabilului, dar ținut în frâu de imaginația ta ireductibilă – cine s-ar fi gândit la asta în afară de tine –, de capacitatea ta de a te metamorfoza precum materialul organic în contact cu elementele aflate în schimbare. Pietrele. Ele poartă cronologia apei. Toate lucrurile, și vii, și moarte totodată, în căușul palmelor tale.

Despre sunet și limbaj

ÎN CASA MEA, UNUL DINTRE COLȚURILE SUFRAGERIEI se numea colțul plângăciosului. Când plângeai, trebuia să mergi în colțul acela și să stai cu fața la perete. Principiul era acela de a ți se face rușine. Sora mea îmi povestește că, atunci când era trimisă la colțul plângăciosului, se oprea din plâns aproape imediat. Mi-o și imaginez îndepărtându-se de perete cu un chip stoic, ca al unei călugărițe. Aproape ca al unui adult.

Până când am ajuns eu în familie, la opt ani după sora mea, legile casei erau deja instituite. Însă niciuna nu părea să dea rezultate în ceea ce mă privește. La patru ani, când plângeam, zbieram. Din toți răunchii. Și plângeam tot timpul. Plângeam când trebuia să merg la culcare. Plângeam peste noapte. Plângeam când se uitau la mine oameni pe care nu-i cunoșteam. Plângeam când mă băgau în seamă oameni pe care nu-i știam. Plângeam când cineva încerca să-mi facă o poză. Plângeam când mă duceau la școală. Plângeam când mi se punea în față un fel nou de mâncare. Plângeam când auzeam muzică tristă. Plângeam când puneam cu toții ornamentele în pomul de Crăciun. Când oamenii îmi deschideau ușa de Halloween, după ce le spuneam „Ne dați ori nu ne dați“. Plângeam ori de câte ori trebuia să folosesc o toaletă

publică. Sau chiar și baia din casa altcuiva. Sau baia de la școală. Asta până în clasa a șaptea.

Plângeam când se apropiau albinele de mine. Plângeam când îmi udam pantalonii – mai întâi, la grădiniță, apoi în clasa întâi, a doua, a treia și a șasea. Ori de câte ori mă învinețeam sau mă zgâriam. Plângeam când mă puneau în pat pe întuneric. Când mi se adresa câte un străin. Când copiii erau răi cu mine, când mi se încâlcea părul, când mă durea capul de la înghețată, când îmi puneam chiloții pe dos sau când trebuia să port galoși. Am plâns când m-au aruncat în lacul Washington pentru prima mea lecție de înot. Când mi se făceau vaccinuri. La dentist. Când mă pierdeam prin băcănii. Când mergeam la cinema cu ai mei – de fapt, unul dintre cele mai notorii episoade de plâns a avut loc când m-au dus să văd *Pe aripile vântului*. Când fetița cade de pe ponei și suferă un accident, iar Rhett o părăsește pe Scarlett, suferința mea a fost de neconsolat. Am plâns aproape o săptămână.

Plângeam când tata țipa – uneori și când doar intra în încăpere.

Când mama sau sora mea erau trimise să mă ia cu ele, victoriile erau mici. Cam de mărimea unui copil.

Vocea mea a fost cea care a plecat prima.

În casa mea, sunetul de piele pe fundul gol al surorii mele mi-a răpit ani la rândul însăși vocea din gâtlej. Marea plesnitură a surorii căreia i-a venit rândul înaintea ta. Care le-a încasat pe toate dinainte ca tu măcar să te fi născut. Sunetul curelei pe pielea ei mă făcea să-mi mușc buza. Închideam ochii, îmi cuprindeam genunchii cu brațele și începeam să mă legăn în colțul camerei mele. Uneori, îmi loveam ritmic capul de perete.

Nici acum nu-i suport tăcerea în timp ce era bătută. Trebuie să fi avut unsprezece ani. Doisprezece. Treisprezece.

Înainte să se fi oprit. Singură în camera mea, îmi puneam o pernă peste cap. Singură în camera mea, îmi scoteam geaca din dulap și îmi îngropam capul în ea. Singură în camera mea, desenam pe pereți – știind care era pedeapsa pentru asta –, apăsând cât de tare puteam cu creionul cerat. Până când se rupea. Până îl auzeam că s-a oprit. Până o auzeam pe sora mea că se duce la baie. Până mă furișam înăuntru și-i cuprindeam genunchii în brațele mele. Mama mea tăcută și fantomatică ne pregătea o baie cu spumă. Intram amândouă în cadă, eu și sora mea. Fără un cuvânt, ne săpu-neam spatele una alteia și ne desenam imagini cu unghiile pe piele. Trebuia să ghicești ce ți se desenează pe spate. Eu desenam o floare. O față zâmbitoare. Un pom de Crăciun, care a făcut-o pe sora mea să izbucnească în plâns – dar numai în căușul palmelor. Nimeni n-ar fi putut s-o audă. Numai umerii i se zgâlțâiau și spatele. Semnele roșii făcute de o unghie de copil îi rămâneau pe piele chiar și după ce se ducea săpunul.

Aveam zece ani când sora mea a plecat de acasă.

Nu am vorbit cu nimeni din afara familiei până când am împlinit treisprezece ani. Nici măcar când mă puneau să răspund la școală. Ridicam privirea, cu gâtul încleștat, de mărimea unui pai, cu ochii înlăcrimați. Nimic. Nimic. Sau: dacă un adult îmi cerea să vorbesc, îmi ridicam un picior cu o mână, întocmai ca o barză, iar pe cealaltă mi-o duceam la ceafă, formând un „L” și începeam să mă legăn până când îmi pierdeam echilibrul. În loc să vorbesc. O micuță pasăre-balerină. O fetiță formând un „L” de la Lidia cu brațul. Orice, numai să nu vorbesc. Am rămas tăcută în toți acei ani cât am avut-o pe sora mea dinaintea ochilor. Și după ce a plecat. Groaza răpindu-i unei fetițe vocea.

Uneori îmi spun că mi-am regăsit vocea pe hârtie. Țineam un jurnal ascuns sub pat. Nu știam ce e acela un

jurnal. Era doar un caiet cu copertă roșie în care îmi notam imagini, lucruri adevărate și minciuni. Interschimbabil. Mă făcea să mă simt... ca oricine altcineva. Am scris despre vocea puternică și mânioasă a tatei. Despre cât de mult o uram. Despre cât de mult îmi doream s-oucid. Am scris despre înot. Despre cât de mult îmi plăcea. Despre cum fetele îmi făceau pielea să se înfierbânte. Despre băieți și despre cum mă durea capul când eram în preajma lor. Despre cântecele de la radio, despre filme și despre cea mai bună prietenă a mea, Christie, și despre cât de invidioasă eram pe Katie, dar și despre cum mi-aș fi dorit s-o ling și despre cât de mult îl iubeam pe antrenorul meu de înot Ron Koch.

Am scris despre mama... despre cum îi vedeam ceafa când mă ducea cu mașina la înot și înapoi acasă. Despre șchiopătutul ei și despre picior. Despre părul ei. Despre cât de absentă era, vânzând case, câștigând premii în noapte. I-am scris scrisori surorii mele plecate, scrisori pe care nu i le-am trimis niciodată.

Și am mai scris despre visul unei fete. Îmi doream să ajung la Olimpiadă, asemenea colegilor mei.

Când aveam unsprezece ani, am scris o poezie în carnetul meu cu copertă roșie: În casă/singură în pat/brațele mă dor. Sora mea a plecat/mama a plecat/tata proiectează clădiri/în camera vecină cu a mea/fumează. Aștept să se facă cinci dimineața/mă rog să plec de-acasă/mă rog să-not.

Vocea mea – începeam să mi-o recapăt. Ceva în legătură cu casa tatălui meu. Ceva în legătură cu singurătatea și cu apa.

**Această biografie extraordinar
de puternică atinge profunzimi nemaiauzite
în scrisul contemporan. Am citit-o
pe nerăsuflăte și m-am gândit zile întregi
după aceea la dragoste, timp și adevăr.**

ANDREI CODRESCU

Lidia Yuknavitch își spune povestea vieții petrecute alături de un tată abuziv, o mamă căzută pradă alcoolismului și o soră înstrăinată. Își călăuzește cititorii în măracinișul problemelor care țin de gen, sexualitate, violență și familie, din perspectiva unei înotătoare de cursă lungă care a devenit artistă. Scriind, explorează natura însăși a amintirilor, într-o călătorie a evoluției și a regresului, a dependenței, autodistrugerii și, în cele din urmă, a supraviețuirii și a vindecării survenite sub forma iubirii și a maternității.

**CARTE ECRANIZATĂ,
ÎN REGIA LUI KRISTEN STEWART**

**curtea veche
publishing**

curteaveche.ro

ISBN 978-606-44-1997-2

9 786064 419972